

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
МІЖНАРОДНОГО ПРАВА”
(для спеціалістів, магістрів)

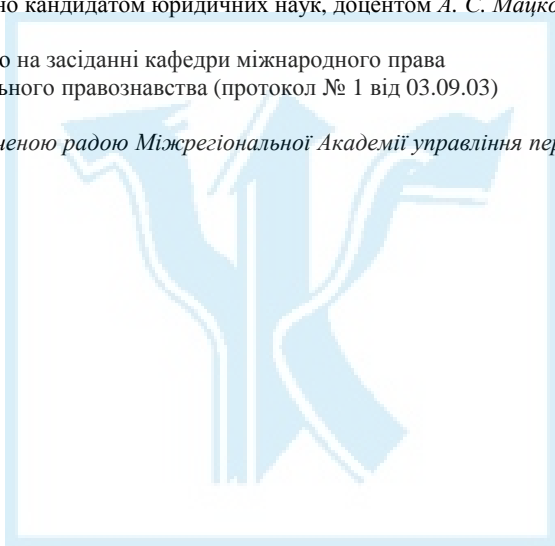
МАУП

Київ 2004

Підготовлено кандидатом юридичних наук, доцентом *А. С. Мацком*

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного права
та порівняльного правознавства (протокол № 1 від 03.09.03)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Мацко А. С. Навчальна програма дисципліни “Актуальні проблеми міжнародного права” (для спеціалістів, магістрів). — К.: МАУП, 2004. — 16 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Актуальні проблеми міжнародного права”, контрольні питання, теми контрольних робіт, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2004

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Наука міжнародного права здійснює правове регулювання процесів розвитку світового співтовариства на основі відповідних критеріїв встановлення стабільності на міжнародній арені. Як відомо, процес не може бути стабільним без урахування комплексу факторів розвитку явища, і власне міжнародне право розглядає питання, пов'язані з розвитком міжнародних явищ, що зумовлюють зміни в суспільному житті, розвитку міжнародного правопорядку.

Дисципліна “Актуальні проблеми міжнародного права” вивчає особливості сучасного міжнародного права, доктринальні підходи до предмета правового регулювання в міжнародному публічному та приватному праві. У сучасних умовах із завершенням холодної війни постало завдання розвитку правових інститутів, що зумовлює зміни міжнародних відносин, які трансформуються з біполярного стану в мономодель або векторну модель. У цих умовах міжнародне право відіграє особливо важливу роль, тому що дає можливість вирішувати глобальні проблеми, базуючись на принципах і усталених нормах галузі.

З виходом України зі складу колишнього СРСР перед нею відкрилися нові шляхи й підходи, що сприятимуть виходу держави на рівень розвитку європейського співтовариства, особливо з огляду на вигідне географічне розташування країни.

Мета вивчення дисципліни “Актуальні проблеми міжнародного права” — опанувати міжнародно-правові норми міжнародного права, зокрема прийняті ООН, регіональні правові акти європейського континенту й ті, що стосуються зобов'язань України; навчитись аналізувати актуальні проблеми сучасного міжнародного права, робити висновки щодо їх вирішення на міжнародному рівні; складати довідки і рекомендації з цього питання; аргументовано доводити на основі нормативних актів власну позицію.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА”

№ пор.	Назва теми
1	Поняття і предмет дисципліни “Актуальні проблеми міжнародного права”
2	Природа і особливості сучасного розвитку світу та міжнародного права
3	Актуальні проблеми і доктрини вивчення історії міжнародного права
4	Завершення “холодної війни” і міжнародне право
5	Роль міжнародного права у вирішенні екологічних проблем
6	Міжнародна безпека
7	Міжнародний правопорядок і законність
8	Народонаселення як проблема міжнародного права
9	Україна як суб’єкт сучасного міжнародного права
10	Міжнародне право і прогрес людства

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни
“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА”

Тема 1. Поняття і предмет дисципліни “Актуальні проблеми міжнародного права”

Сучасний етап розвитку міжнародного права в умовах зміни міжнародних відносин. Загальна оцінка стану і розвитку міжнародного права як системи регулювання правопорядку у світі. Роль Генеральної Асамблеї ООН щодо сучасного підтримання світового правопорядку. Вплив прийнятої на 44-й сесії Генеральної Асамблеї ООН Резолюції про проголошення 90-х років Десятиріччям міжнародного права.

Розпад СРСР і проблема реформування сучасних міжнародних відносин. Проблема створення Єдиного правового простору в Європі і роль міжнародного права в цьому процесі.

Забезпечення примату міжнародного права в міжнародних відносинах і зовнішньополітичній діяльності держав. Проблема інтересу в сучасному міжнародному праві. Компроміси і узгодження міжнародно-правових позицій творців міжнародного права.

Література [1–8; 11–23]

Тема 2. Природа і особливості сучасного розвитку світу та міжнародного права

Характерні риси сучасних міжнародних відносин і міжнародного права. Вплив інтеграційних і дезінтеграційних процесів на розвиток сучасного міжнародного права. Міжнародні організації і міжнародне право в контексті розвитку глобальних процесів. Сучасне міжнародне право і діяльність фізичних і юридичних осіб на міжнародній арені: проблема реалізації їх прав і обов'язків.

Теорія і практика створення недержавних універсальних, видових і регіональних міжнародних організацій. Ідея створення недержавного, світового, міжнародного, федерального, всесвітньо-гро-мадського міжнародного права.

Юридична природа сучасного міжнародного права: питання теорії і практики. Основні концепції сучасного міжнародного права. Роль державних угод як засобу створення і розвитку сучасного міжнародного права. Теорія “міжвладного” права. Ідея права міжна-родного управління. Сутність концепції спонтанного міжнародного права. Теорія “основної норми”. Міжнародне право наднаціональне, транснаціональне, зовнішньодержавне, космополітичне.

Теорія прав людини, волі міжнародного співтовариства і розподілених намірів. Ідея загального конгресу як основи міжнародного права. Особливості ідеї узгодженості волі різних суб'єктів як засобу створення норм міжнародного права.

Література [1–9; 11; 12; 16–23]

Тема 3. Актуальні проблеми і доктрини вивчення історії міжнародного права

Історія як наука про збереження позитивного і негативного розвитку людства, держав, особистостей. Концепції розвитку історії міжнародного права і їх розподіл на основні етапи розвитку людства.

Історичні докази неоднорідності розвитку людства з урахуванням розвитку економічно-господарської діяльності та становлення політичних інститутів влади. Теорії і погляди на розвиток міжнародного права в різні часи у різних держав та народів. Вплив релігії на становлення і розвиток міжнародних відносин та правових норм.

Сучасні концепції історичного розвитку міжнародного права.

Література [1–13; 19; 20; 23]

Тема 4. Завершення “холодної війни” і міжнародне право

Міжнародне право як засіб гармонізації загальнолюдських цінностей і національних інтересів. Забезпечення примату міжнародного права через форми реалізації дії принципів, активізацію існуючих і створення нових міжнародних процедур і механізмів.

Особливості Гельсінського процесу, що сприяли позитивному застосуванню рішень Ради з питань безпеки і співробітництва в Європі, які базуються на принципах ненасильницьких дій, незастосування сили і загрози силою, мирне співіснування держав і народів. Роззброєння і зменшення арсеналів зброї.

Процес подолання розколу Європи і проблема гармонізації європейського міжнародного і внутрішньодержавного права. Конфлікти і кризові явища на регіональному рівні. Політика національного примирення.

Міжнародне співробітництво з питань боротьби зі злочинністю, тероризмом, торгівлею наркотиками, людьми, організованою злочинністю.

Література [1–7; 11–23]

Тема 5. Роль міжнародного права у вирішенні екологічних проблем

Екологічна безпека як система збереження життєдіяльності людини на планеті. Правове регулювання захисту екології на планеті. Принципи Ріо про екологічну безпеку.

Глобальні процеси, пов'язані з розвитком індустрії, і їх вплив на екологію планети. Збереження лісів як частка збереження довкілля і захист від глобального потепління, зміни явищ у природі. Відповідальність за заподіяну шкоду держав, урядів, людини.

Проблема створення екологічного трибуналу для встановлення винних і притягнення їх до відповідальності за нанесення шкоди екології.

Захист рослинно-тваринного світу як складова захисту виживання людства. Боротьба з незаконною біоінженерією. Клонування і його вплив на подальший розвиток природного середовища, тваринного світу, людини.

Література [3–8; 16–24]

Тема 6. Міжнародна безпека

Сучасний стан розвитку світу і питання загальносвітової безпеки в контексті розвитку міжнародного права. Концепції сучасної моделі світової безпеки. Національна безпека країн як складова системи загальносвітової безпеки.

Роль Ради Безпеки ООН щодо підтримання загального світового правопорядку, боротьби за мир, збереження стабільності світу.

НАТО як військовий блок, що забезпечує стабільність в Європі після Другої світової війни. Роль НАТО в конфлікті колишньої Югославії: проблема застосування сили.

Література [2–10; 14–23]

Тема 7. Міжнародний правопорядок і законність

Поняття міжнародного правопорядку і його характерні риси. Відмінність понять “міжнародний порядок” і “міжнародний правопорядок”. Передумови сучасного міжнародного правопорядку (соціально-економічні та спеціальні юридичні).

Співвідношення понять “міжнародне право” і “міжнародний правопорядок”. Учасники міжнародного правопорядку. Структура міжнародного співтовариства. Правовий статус учасників правового порядку. Матеріальний і юридичний зміст міжнародного правопорядку. Внутрішньодержавні норми права, що діють у міжнародному правопорядку. Правові відносини і процедура регулювання міжнародних відносин.

Зовнішня форма прояву міжнародного правопорядку (просторові та часові характеристики).

Цілі міжнародного правопорядку. Міжнародний правопорядок як система. Правовий статус учасників міжнародного правопорядку.

Література [1–9; 14–23]

Тема 8. Народонаселення як проблема міжнародного права

Сучасний стан народонаселення на планеті. Кількісно-якісна характеристика народів на планеті. Особливості характеристики расової належності людини і її етнічні права й свободи. Релігійні переконання і їх вплив на народонаселення на планеті.

Економічні фактори впливу на розвиток народів і народонаселення. Політичні рішення держав щодо захисту власних громадян в

економічних, громадянських правах від громадян іноземних держав і їх значення для міжнародного співіснування.

Інститут громадянства як система належності до держави і його значення для розвитку народонаселення.

Міграція і процеси економіко-соціальних змін, що відбуваються на планеті. Поняття легальної та нелегальної міграції. Відповідальність держав щодо захисту тих, хто змушений шукати притулку, і біженців.

Література [1–8; 12; 14–18; 20–24]

Тема 9. Україна як суб'єкт сучасного міжнародного права

Складові держави в сучасному міжнародному праві. Конфедеративні та федеративні державні структури. Традиційні та нетрадиційні федерації. Питання суверенітету, правоздатності, дієздатності, деліктоздатності суб'єкта міжнародного права, федерації чи конфедерації.

Міжнародно-правові механізми, при яких держави отримують суверенітет. Суверенітет України як вихід з федерації держав. Особливості розвитку української державності на сучасному етапі. Розвиток зовнішньої функції України.

Декларація про державний суверенітет України і її значення для здобуття незалежності. Самовизначення української нації — народовладдя. Громадянство в Україні. Національна безпека і міжнародні відносини України.

Акт про незалежність і його значення. Конституція України про міжнародні договори України. Загальновизнані принципи міжнародного права і норми Конституції України. Права людини в Конституції України.

Література [1–8; 10; 14–17; 19; 22–24]

Тема 10. Міжнародне право і прогрес людства

Сучасна епоха розвитку міжнародного права. Нові риси сучасного міжнародного права. Нові підходи до вирішення спорів на міжнародній арені. Універсалізація міжнародного права щодо відповідальності суб'єктів за вчинені правопорушення.

Зміцнення позицій міжнародного права щодо розширення співробітництва між націями та народами. Новітні підходи до взаємодії держав на міжнародній арені з вирішення глобальних проблем.

Права людини в контексті розвитку міжнародного права як основної складової щодо розширення дії норм міжнародного права у внутрішньому правопорядку.

Роль науки міжнародного права і її значення для існування людства. Проблеми, що перебувають у центрі уваги науки сучасного міжнародного права, і концептуальні підходи до їх вирішення.

Література [2–12; 16; 18–23]

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Поняття і предмет дисципліни “Актуальні проблеми міжнародного права”.
2. Сучасний етап розвитку міжнародного права в умовах зміни міжнародних відносин.
3. Загальна оцінка стану і розвитку міжнародного права як системи регулювання правопорядку у світі.
4. Роль Генеральної Асамблеї ООН щодо сучасного підтримання світового правопорядку. Вплив прийнятої на 44-й сесії Генеральної Асамблеї ООН Резолюції про проголошення 90-х років Десятиріччям міжнародного права.
5. Розпад СРСР і проблема реформування сучасних міжнародних відносин.
6. Проблема створення Єдиного правового простору в Європі й роль міжнародного права в цьому процесі.
7. Забезпечення примату міжнародного права в міжнародних відносинах і зовнішньополітичній діяльності держав.
8. Проблема інтересу в сучасному міжнародному праві.
9. Компроміси і узгодження міжнародно-правових позицій творців міжнародного права.
10. Природа і особливості сучасного розвитку світу й міжнародного права.
11. Характерні риси сучасних міжнародних відносин і міжнародного права.
12. Вплив інтеграційних і дезінтеграційних процесів на розвиток сучасного міжнародного права.
13. Міжнародні організації і міжнародне право в контексті розвитку глобальних процесів.
14. Сучасне міжнародне право і діяльність фізичних та юридичних осіб на міжнародній арені: проблема реалізації їх прав і обов'язків.
15. Теорія і практика створення недержавних універсальних, видових і регіональних міжнародних організацій.
16. Ідея створення недержавного, світового, міжнародного, федерального, всесвітньо-громадського міжнародного права.

17. Юридична природа сучасного міжнародного права: питання теорії і практики.
18. Основні концепції сучасного міжнародного права.
19. Роль державних угод як засобу створення і розвитку сучасного міжнародного права.
20. Теорія “міжвладного” права.
21. Ідея права міжнародного управління.
22. Сутність концепції спонтанного міжнародного права.
23. Теорія “основної норми”.
24. Міжнародне право — наднаціональне, — транснаціональне, зовнішньодержавне, космополітичне.
25. Теорія прав людини, волі міжнародного співтовариства і розподілених намірів.
26. Ідея загального конгресу як основи міжнародного права.
27. Особливості ідеї узгодженості волі різних суб’єктів як засобу створення норм міжнародного права.
28. Актуальні проблеми і доктрини вивчення історії міжнародного права.
29. Історія як наука про збереження позитивного і негативного розвитку людства, держав, особистостей.
30. Концепції розвитку історії міжнародного права і їх розподіл на основні етапи розвитку людства.
31. Історичні докази неоднорідності розвитку людства з урахуванням розвитку економічно-господарської діяльності та становлення політичних інститутів влади.
32. Теорії і погляди на розвиток міжнародного права в різні часи у різних держав і народів.
33. Вплив релігії на становлення й розвиток міжнародних відносин і правових норм.
34. Сучасні концепції історичного розвитку міжнародного права.
35. Завершення холодної війни і міжнародне право.
36. Міжнародне право як засіб гармонізації загальнолюдських цінностей і національних інтересів.
37. Забезпечення примату міжнародного права через форми реалізації дії принципів, активізацію існуючих і створення нових міжнародних процедур і механізмів.
38. Особливості Гельсінського процесу, що сприяли позитивному застосуванню рішень Ради з питань безпеки і співробітництва в Європі, які базуються на принципах ненасильницьких дій, незастосування сили і загрози силою, мирне співіснування держав і народів.
39. Роззброєння і зменшення арсеналів зброї.

40. Процес подолання розколу Європи і проблема гармонізації європейського міжнародного і внутрішньодержавного права.
41. Конфлікти і кризові явища на регіональному рівні.
42. Політика національного примирення.
43. Міжнародне співробітництво з питань боротьби зі злочинністю, тероризмом, торгівлею наркотиками, людьми, організованою злочинністю.
44. Роль міжнародного права у вирішенні екологічних проблем.
45. Екологічна безпека як система збереження життєдіяльності людини на планеті.
46. Правове регулювання захисту екології на планеті.
47. Принципи Ріо про екологічну безпеку.
48. Глобальні процеси, пов'язані з розвитком індустрії, і їх вплив на екологію планети.
49. Збереження лісів як частка збереження довкілля і захист від глобального потепління, зміни явищ у природі.
50. Відповідальність за заподіяну шкоду держав, урядів, людини.
51. Проблема створення екологічного трибуналу для встановлення винних і притягнення їх до відповідальності за нанесення шкоди екології.
52. Захист рослинно-тваринного світу як складова захисту виживання людства.
53. Боротьба з незаконною біоінженерією.
54. Клонування і його вплив на подальший розвиток природного середовища, тваринного світу, людини.
55. Сучасний стан розвитку світу і питання загальносвітової безпеки в контексті розвитку міжнародного права.
56. Концепції сучасної моделі світової безпеки.
57. Національна безпека країн як складова системи загальносвітової безпеки.
58. Роль Ради Безпеки ООН щодо підтримання загального світового правопорядку, боротьби за мир, збереження стабільності світу.
59. Правове регулювання статусу і діяльності миротворчих місій.
60. Роль НАТО в конфлікті колишньої Югославії: проблема застосування сили.
61. Поняття міжнародного правопорядку і його характерні риси.
62. Відмінність понять “міжнародний порядок” і “міжнародний правопорядок”.
63. Передумови сучасного міжнародного правопорядку (соціально-економічні та спеціальні юридичні).
64. Співвідношення понять “міжнародне право” і “міжнародний правопорядок”.

65. Учасники міжнародного правопорядку. Структура міжнародного співтовариства.
66. Правовий статус учасників правового порядку.
67. Матеріальний і юридичний зміст міжнародного правопорядку.
68. Внутрішньодержавні норми права, що діють в міжнародному правопорядку.
69. Правові відносини і процедура регулювання міжнародних відносин.
70. Зовнішня форма прояву міжнародного правопорядку (просторові й часові характеристики).
71. Сучасний стан народонаселення на планеті. Кількісно-якісна характеристика народів на планеті.
72. Релігійні переконання і їх вплив на народонаселення на планеті.
73. Економічні фактори впливу на розвиток народів і народонаселення.
74. Міграція і процеси економіко-соціальних змін, що відбуваються на планеті.
75. Поняття легальної та нелегальної міграції. Відповідальність держав щодо захисту тих, хто змушений шукати притулку, і біженців.
76. Особливості розвитку української державності на сучасному етапі.
77. Розвиток зовнішньої функції України.
78. Декларація про державний суверенітет України і її значення для здобуття незалежності.
79. Сучасна епоха розвитку міжнародного права.
80. Нові риси сучасного міжнародного права.
81. Нові підходи до вирішення спорів на міжнародній арені.
82. Універсалізація міжнародного права щодо відповідальності суб'єктів за вчинені правопорушення.
83. Зміцнення позицій міжнародного права щодо розширення співробітництва між націями та народами.
84. Новітні підходи до взаємодії держав на міжнародній арені з вирішення глобальних проблем.
85. Права людини в контексті розвитку міжнародного права як основної складової щодо розширення дії норм міжнародного права у внутрішньому правопорядку.
86. Роль науки міжнародного права і її значення для існування людства.
87. Проблеми, що перебувають у центрі уваги науки сучасного міжнародного права і концептуальні підходи до їх вирішення.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Поняття і предмет дисципліни “Актуальні проблеми міжнародного права”.
2. Сучасний етап розвитку міжнародного права в умовах зміни міжнародних відносин.

3. Загальна оцінка стану і розвитку міжнародного права як системи врегулювання правопорядку у світі.
4. Розпад СРСР і проблема реформування сучасних міжнародних відносин.
5. Проблема створення Єдиного правового простору в Європі й роль міжнародного права в цьому процесі.
6. Забезпечення примату міжнародного права в міжнародних відносинах та в зовнішньополітичній діяльності держав.
7. Проблема інтересу в сучасному міжнародному праві.
8. Компроміси і узгодження міжнародно-правових позицій творців міжнародного права.
9. Природа і особливості сучасного розвитку світу й міжнародного права.
10. Характерні риси сучасних міжнародних відносин і міжнародного права.
11. Вплив інтеграційних і дезінтеграційних процесів на розвиток сучасного міжнародного права.
12. Сучасне міжнародне право і діяльність фізичних та юридичних осіб на міжнародній арені: проблема реалізації їх прав і обов'язків.
13. Теорія і практика створення недержавних універсальних, видових і регіональних міжнародних організацій.
14. Ідея створення недержавного, світового, міжнародного, федерального, всесвітньо-громадського міжнародного права.
15. Юридична природа сучасного міжнародного права: питання теорії і практики.
16. Основні концепції сучасного міжнародного права.
17. Роль державних угод як засобу створення і розвитку сучасного міжнародного права.
18. Теорія “міжвладного” права.
19. Ідея права міжнародного управління.
20. Сутність концепції спонтанного міжнародного права.
21. Теорія “основної норми”.
22. Міжнародне право наднаціональне, транснаціональне, зовнішньодержавне, космополітичне.
23. Теорія прав людини, волі міжнародного співтовариства і розподілених намірів.
24. Ідея загального конгресу як основи міжнародного права.
25. Особливості ідеї узгодженості волі різних суб'єктів як засобу створення норм міжнародного права.
26. Актуальні проблеми і доктрини вивчення історії міжнародного права.
27. Вплив релігії на становлення і розвиток міжнародних відносин і правових норм.

28. Сучасні концепції щодо історичного розвитку міжнародного права.
29. Завершення холодної війни і міжнародне право.
30. Міжнародне право як засіб гармонізації загальнолюдських цінностей і національних інтересів.
31. Забезпечення примату міжнародного права через форми реалізації дії принципів, активізацію існуючих і створення нових міжнародних процедур і механізмів.
32. Екологічна безпека як система збереження життєдіяльності людини на планеті.
33. Правове регулювання щодо захисту екології на планеті.
34. Сучасний стан розвитку світу і питання загальносвітової безпеки в контексті розвитку міжнародного права.
35. Концепції сучасної моделі світової безпеки.
36. Національна безпека країн як складова системи загальносвітової безпеки.
37. Роль Ради Безпеки ООН щодо підтримання загального світового правопорядку, боротьби за мир, збереження стабільності світу.
38. Співвідношення понять “міжнародне право” і “міжнародний правопорядок”.
39. Учасники міжнародного правопорядку. Структура міжнародного співтовариства.
40. Сучасний стан народонаселення на планеті. Кількісно-якісна характеристика народів на планеті.
41. Сучасна епоха розвитку міжнародного права.
42. Нові риси сучасного міжнародного права.
43. Роль науки міжнародного права і її значення для існування людства.
44. Проблеми, що перебувають у центрі уваги науки сучасного міжнародного права, і концептуальні підходи до їх вирішення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Конституція України*. — К., 1996.
2. *Декларація про державний суверенітет України // ВВР України*. — 1990. — № 31. — Ст. 429.
3. *Про основні напрями зовнішньої політики України: Постанова Верховної Ради України // ВВР України*. — 1993. — № 37. — Ст. 379.
4. *Загальна декларація прав людини*. — К.: Право, 1995. — 18 с.
5. *Міжнародний пакт про соціальні економічні та культурні права*. — К.: Право, 1995. — 24 с.
6. *Міжнародний пакт про громадянські і політичні права та Факультативний протокол № 1 до Міжнародного пакту про громадянські і політичні права*. — К.: Право, 1995. — 48 с.

7. *Статут Ради Європи* // Міжнародне публічне право: Практикум / А. І. Дмитрієв, А. С. Мацко, В. І. Муравйов; Відп. ред. Ю. С. Шемшученко, Л. В. Губерський. — К.: Юрінком Інтер, 2001. — С. 293–308.
8. *Договір про Європейський Союз* // Міжнародне публічне право: Практикум / А. І. Дмитрієв, А. С. Мацко, В. І. Муравйов; Відп. ред. Ю. С. Шемшученко, Л. В. Губерський. — К.: Юрінком Інтер, 2001. — С. 308–311.
9. *Договір про заснування Європейського співтовариства* // Міжнародне публічне право: Практикум / А. І. Дмитрієв, А. С. Мацко, В. І. Муравйов; Відп. ред. Ю. С. Шемшученко, Л. В. Губерський. — К.: Юрінком Інтер, 2001. — С. 311–328.
10. *Висновок Парламентської Асамблеї Ради Європи № 190 (195) щодо вступу України до Ради Європи від 26 вересня 1995 року* // Міжнародне публічне право: Практикум / А. І. Дмитрієв, А. С. Мацко, В. І. Муравйов; Відп. ред. Ю. С. Шемшученко, Л. В. Губерський. — К.: Юрінком Інтер, 2001. — С. 288–293.
11. *Анацилідзе Л. А. Некоторые вопросы теории международного права. Императивные нормы.* — Тбилиси, 1982.
12. *Арегега Е. Х. Современное международное право.* — М., 1977.
13. *Баскин Ю. А., Фельдман Д. И. История международного права.* — М., 1990.
14. *Блищенко И. П. Международное и внутригосударственное право.* — М., 1990.
15. *Буткевич В. Г. Соотношение внутригосударственного и международного права.* — К., 1982.
16. *Гаврилов В. В. ООН и права человека: механизмы создания и осуществления нормативных актов.* — Владивосток, 1998.
17. *Денисов В. Н., Евинтов В. И. Международное сообщество и правопорядок.* — К., 1992.
18. *Денисов В. Н., Евинтов В. И. Реализация международно-правовых норм во внутреннем праве.* — К., 1992.
19. *Денисов В. Н., Євінтов В. І. Суверенітет України і міжнародне право.* — К., 1995.
20. *Європейское сообщество: права и институты.* — М., 1992.
21. *Маланчук П. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом: Пер. з англ.* — Х., 2000.
22. *Мацко А. С. Міжнародне право: Навч. посіб.* — К., 2002.
23. *Тункин Г. И. Теория международного права.* — М., 1970.
24. *Юридична енциклопедія: У 6 т. / Редкол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін.* — К., 1999.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Актуальні проблеми міжнародного права”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Актуальні проблеми міжнародного права”	4
Контрольні питання.....	9
Теми контрольних робіт.....	12
Список рекомендованої літератури	14

Відповідальний за випуск
Редактор
Комп’ютерне верстання

Н. В. Медведєва
І. В. Хронюк
Т. Г. Замура

Зам. № ВКЦ-1504

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП